

ΑΡΑΒΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΑΡΑ ΝΤΩΜΠΙΖ

Η ΣΚΛΑΒΑ ΤΟΥ ΜΠΕΗ

ΝΑ απόγευμα, την ώρα που ο ήλιος αρχίζει να βασιλεύει πίσω από τη φλεγόμενη ακόμα έρημο, η Κίτρα, η μαύρη τσιγγάνα, που ζούσε πτωχώντας βότανα και φίλτρα και λέγοντας τη μοίρα των ανθρώπων, ενώ περνούσε από το Τζάραα, στα περίχωρα του Αλγερίου, είδε τη Μεριέμ, την κόρη του Μεχισίουμ, να κάθεται κοντά στην Ίερή Βρούσι, τη θρούσι από την οποία μονάχα ο μπέης του Αλγερίου και οι εννοούμενοι του μπορούσαν να πιούν νερό, και ν' αναπνέη με μασόκλειστα μάτια το δροσερό αέρακι που φυσούσε, μωρωμένο από τα κίτρα και τα γιουσιμα...

Η τσιγγάνα ήξερε τη Μεριέμ... Μά πειός σ' όλο το Αλγέρι δεν ήξερε την πεντάμορφη κόρη του Μεχισίουμ, τον πιο σοφό απ' όλους τους ολβιμάδες του τόπου, ποιός δεν ήξερε το σεμνό αυτό και στοχαστικό κορίτσι που είχε διαβάσει χίλιες φορές το Κοράνι και που περνούσε τον περισσότερο καιρό του, όχι κυττάζοντας το πρόσωπό του στον καθρέφτη—όπως κάνουν όλες σχεδόν η θράβιμες και φιλάρεσκες γυναίκες της φυλής της, αλλά σχολιάζοντας τα τραγούδια των παλιών ποιητών; Η μορφωσι της Μεριέμ έκανε όλους τους σοφούς από το Φέζ ως την Τύνιδα και από την Κωνσταντήν ως το Τλεμσέν, να μιλούν με θαυμασμό και σεβασμό γι' αυτήν. Και η ωμορφιά της έκανε όλους τους πλούσιους και νέους μπέηδες ν' αναστενάζουν με λαχτάρα... Μά η Μεριέμ ήταν άποφασισμένη να χάριση την καρδιά της μονάχα σε κείνον που θά τον θεωρούσε αξιό της...

Η Κίτρα, μωθμίνην να διαβάξη στην ψυχή των ανθρώπων, έκανε τη σκέψι πώς η Μεριέμ όσο σοφάση και διαβασμένη κι' αν ήταν, βρισκότανε σε μια ηλικία που αγαπά τη γλυκεία όνειροπόλησι και τα θεράμια έρωτικά λόγια... Πλησίισε, λοιπόν, τη Μεριέμ και άρχισε να την παρακαλή ν' αγοράση κανένα φίλτρο για να δη στον ύπνο της τον άντρα που θ' αγαπούσε, κανένα μαντζούνη για να του το δώσει και να τον κάνει να μη μωρη νά σηκώση τα μάτια του και να κυττάξη άλλη γυναίκα, κανένα φάρμακο από χάσις για να ξεχάση κανένα μεγάλο πόνο της καρδιάς της.

—Δέν μου χρειάζονται τίποτ' απ' όλα αυτά! άποκοίθηκε η Μεριέμ μ' ένα γλυκό χαμόγελο.

—Δέν θέλεις τουλάχιστον να σου πώ τη μοίρα σου; ρώτησε η μαύρη τσιγγάνα.

—Η μοίρα του ανθρώπου εινε γοιμμένη στ' άστρα και μονάχα ο Άλλάχ μπορεί να την διαβάση... Δέν χρειάζομαι τις ύποθεσις σου, καλή μου γυναίκα... Πήγαινε να βόης άλλους πιο εκδολόπιστους από μένα για να τους γελάσης με τα πλανερά σου λόγια... Ωστόσο, πάρε αυτά για τον κόπο που έκανες...

Και η Μεριέμ πέταξε λίγα νομίσματα στην ποδιά της Κίτρα. Ύστερα, σκέπασε το κεφάλι της με τον άσπρο πέπλο που είχε οριμένο στους ώμους της, και ξεκίνησε για το σπίτι της, επειδή ο άερας άρχισε να γίνεται ψυχρός.

Η μαύρη τσιγγάνα παρακολούθησε τη Μεριέμ με βλέμματα που έλαμπαν από όρη και μίσος. Τα μάτια της γυάλιζαν σαν κάρβουνα άναμμένα στο μελαψό ποδόσωπό της. Η Κίτρα ήταν μαθιμένη να βλέπη τους ανθρώπους να την κυττάζουν με σεβασμό και τρέφο και να περιμένουν από τα χείλη της να μάθουν το πεπωμένο τους. Η περιφρόνησι λοιπόν που έδειξε η Μεριέμ για τη μαγική της δύναμι και για την άποτελεσματικότητα των φίλτρων της, έκανε την τσιγγάνα να τρέμη από άγανάκτησι...

—Αν η Μεριέμ μπορούσε να δη την άπειλητική χειρονομία που έκανε ξαφνικά η Κίτρα προς το μέρος της, θά μετανούσε επειδή δεν δέχτηκε τις ύπηρεσις της τσιγγάνης...

Πέρασε λίγος καιρός από τότε.

Μία μέρα, ο Οτιμάν, ο μπέης που κυβερνούσε τότε το Αλγέρι, άποφάσισε να διώξη όλες τις γυναίκες του χαρεμού του και να τις άντικαταστήση με κορίτσια του τόπου του. Είχε βαρεθή πειά και τις Έλληνίδες με την άσηστη ωμορφιά τους και τις Κιρκασιανές με τα μαύρα άμυγδαλωτά μάτια και τις Ίσπανίδες με το φειδίσι πώμα.—είχε βαρεθή, τέλος, όλες τις γυναίκες που έκλεβαν γι' αυτόν οι άνθρωποι του από τις χριστιανικές χώρες.

Απ' όλες όμως τις νέες Αλγερινές που του έφεραν οι άνθρωποι του χαρεμού του, καμιά δεν μπόρεσε να συγκινήση τον Οτιμάν. Όλες του φαινότανσαν άνοστες... Και ο μπέης άρχισε να γκρινιάζη με το μωρο Σελήμ, τον άρχηγό των εννούχων του και να τον άπειλή πώς θά του κόρη το κεφάλι, αν δεν του βρη τη γυναίκα που όνειροπολούσε...

Όταν ο Σελήμ είδε πώς η δική του έρευνες και άναζητήσις δεν κατέληξαν σε κανένα άποτέλεσμα, σκέφτηκε, στην άπελπισία του, να βάλη κατά μέρος την έρωσιό του και να ζητήση τη θούη του της Κίτρα. Η μαύρη τσιγγάνα, που γινούσε από το πρωί ως το βράδυ σ' όλα τα αίτια, που γνώριζε όλα τα κορίτσια της περιφρείας, θά μπορούσε ίσως να του φανή χρησίμη στην δύσκολη αυτή περιστασι... Και, μιά νύχτα, ο Σελήμ πήγε και βόηκε τη μάγισσα, που έμενε σε μια άποίση καλύβη, κοντά στο λιμάνι.

—Σώσε με, Κίτρα! εινε ο Σελήμ της μάγισσας. Κινδυνεύει το κεσάλι μου! Σώσε με και θά έχης από μένα ό,τι σου ζητήσεις!

Η Κίτρα άκουσε το Σελήμ με μεγάλη προσοχή. Και όταν κατάλαβε έπιτέλους τί ήθελε ο άρχηγός των εννούχων από —την, ένα διαβόλο χαμόγελο ζωοφαιήτηκε στο πρόσωπό της. Έμενε λίγη συλλογισμένη, ενώ ο Σελήμ την κούταζε μ' άγωνία σταμάτια, προσμίνοντας απ' αυτήν τη σωτηρία του, και ξαφνικά μωθόρεσε:

—Έγω το μαργουεσίσι που θά ζητάς!... Την ωμορφότερη γυναίκα του Αλγερίου, που θά ξεροελλάγη τον υπέη μόλις την δη!...

—Πού εινε, που βρίσκται να πάω να την πάω άμείσως!... φώναξε ναοσύνητος ο Σελήμ.

—Σιγά-σιγά! Μή βιάζεσι! Το πράγμα δεν εινε και τόσο εύκολο!... Η νέα αυτή δεν θά δεχθή να σ' άκοιουθήση μόνη της... Πρέπει να την κλέψης... Πρέπει να κινδυνώσης για να την πάρης από το σπίτι της...

—Αυτό εινε δική μου δουλειά! εινε ο Σελήμ. Δεν εινε η πρώτη φορα που θά κλέψω κορίτσι από το σπίτι του για να το πάω στο χαρέμι του μπέη... Πέ μου μονάχα ποιά εινε η κοπέλλα αυτή!...

—Εινε η Μεριέμ, η κόρη του Μεχισίουμ, και μένει στο μαγαζικό άσποο σπίτι που εινε χτισμένο στο μικρό βουνό, πάνω από την Ίερή Βρούσι!...

Κι' ενώ ο Σελήμ έφευγε σαν τοελλός απ' το καλύβη της μάγισσας, λησιμονώντας να την εδχορήσση για την πληροφορία που του έδωσε, η Κίτρα μωθόριζε με άγρια χαρά:

—Αν μ' άφηνες τότε, περήφανη Μεριέμ, να κυττάω τη μορφή σου, θά σου έλεγα ποιός κινδυνός θά σ' άπειλούσε μια μέρα και θά υπορούσε να φυλαχθή... Τώρα όμως... καμιά δύναμι δεν μπορεί πειά να σε σώση...

Την άλλη νύχτα, μιά νύχτα σκοτεινή σαν τον Άδη και ενώ η θύελλα μάνιαζε ανάμεσα στα δέντρα και τ' άστραπόβροντα έπεφταν βροχή, ο Σελήμ πάησε με πέντε ανθρώπους του το σπίτι του Μεχισίουμ και έκλεψε τη Μεριέμ, παρ' όλη την άπελπισμένη αντίστασι που τους έφερε η κοπέλλα.

Ο τρομακτικός θόρυβος που έκαναν έξω τα στοιχεία της φύσεως έπνιξε τα ξεφωνητά της Μεριέμ. Και ο πατέρας της το πρωί μονάχι είδε πώς η κόρη του δεν ήταν πειά στο σπίτι... Από την άκαταστασι που βούλευε στο δωμάτιο, ο οδλεμάς κατάλαβε πώς είχε γίνει άπαγογή. Μά ποιός ήταν εκείνος που του πήρε το κορίτσι του μέσα από το σπίτι του; Έπερσε να μωθη τ' όνομά του...γιατί έησπεσε γά

Πλησίασε τη Μεριέμ κι' άρχισε να την παρακαλή ν' αγοράση κανένα φίλτρο

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΞΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟ ΚΙΝΗΤΟ... ΟΧΥΡΩΜΑ ΤΟΥ ΝΤΕΣΣΕ

Σε μιὰ έκστρατεία του στην 'Ιταλία, ο Μέγας Ναπολέων ένεπι- στεύθη τή φρονήσι μιὰς ώχυρωμένης θέσεως στον περιήρημο στρα- τηγό του Ντεσέξ.

—Στρατηγέ, τού ειπε, θέλω να εξασφαλίσω τα νώτα μου από την επίθεση των Αύστριακών και γι' αυτό έμπιστεύομαι σε σάς την υπερασπίσι του οχυρώματος αυτού. Καμιά δύναμις δεν θα σάς άναγκάσει να το εγκαταλείψετε!

—'Εφ' όσον θα ύπάρχη στις φλέβες μας έστω και μιὰ ρανίδα αίματος, Μεγαλειότατε, ούδέποτε το οχύρωμα αυτό θα εγκαταλει- ρθη από μιάς, απάντησε ο γενναίος Ντεσέξ.

Οι Αύστριακοί δεν άρρησαν πράγματι να προσβάλουν το οχύρω- μα, άλλ' άπεκρούσθησαν ήρωϊκώς από τούς Γάλλους υπερασπιστάς του. Δευτέρα και τρίτη επίθεσις απέληξε στο ίδιο αποτέλεσμα, πράγμα που ανάγκασε τούς Αύστριακούς να μεταποίσουν το κέν- τρον των επιχειρήσεών τους σε άλλο σημείο.

Ο στρατηγός Ντεσέξ τότε βρέθηκε σε τρομερά δύσκολη θέσι. Γιατί ή έπρεπε να παραμείνη στο οχύρωμά του, όποτε ο έχθρός θα προχωρούσε άπερίσπαστος, λεηλατώντας τα πάντα, ή έπρεπε να ά- κολουθήσει τούς Αύστριακούς και να τούς έμποδίσει στην προέλασί τους, όποτε θ' άθετάσε το λόγο που έδωκε στον αυτοκράτορα, δι- δεν θάφινε ποτέ από το οχύρωμά του.

Μ' ένα έξυπνο, τέλος, και πρωτότυπο τέχνασμα, μπόρεσε να συμβιβάση τα άσυμβίβαστα: Πρώτος αό- τος απέσπασε από το οχύρωμα έναν πάσσαλο και διάφορα σίδερα και τα φροτώθηκε στην πλάτη του. Το ίδιο έκαμαν κι' όλοι οι στρατιώτες του, οι τρού- ροι, που στην θέσι εκείνη να μη μείναν πλείον παρά τα θυμέλια του οχυρώματος. Το κυρίως οχύρωμα ει- χε μεταφερθή έτσι τή νύχτα σ' ένα μακρινό λόφο, που ήταν το πιο επικαιρο σημείο της άμύνης, με την προπή που είχαν λάβει ή πολεμικώς επιχειρήσεις. Και το πρωί οι Αύστριακοί βρέθηκαν αντιμετώπιζοι με τούς Γάλλους στο νέο αυτό δυνατό οχύρωμα του Ντεσέξ. Συγχρόνως ο Ναπολέων έλάθεινε την εξής λυσιστελή του γενναίου στρατηγού:

«Μεγαλειότατε. Μου έίπατε να μην έκκενώσω το οχύ- ρωμα. Δεν το έξεκένωσα, το μετέφερα.»

Εκδικηθή την τιμή της κόρης του!... Κανείς όμως δεν μπόρεσε να τού δώση έστω και την παραμικρή πληροφορία γιά τούς απαγωγείς. Κανείς δεν τούς ειδε, μες στη μαύρη εκείνη νύχτα. Και τότε ο Με- χριούμ σκέφτηκε, στην αλελειψία του, να καταφύγη στη μαύρη μά- γισσα, την Κίτρα, τή γυναίκα που την περιφρονούσε ως τότε, και να τήν παρακαλέση να χρησιμοποιήση τή διαβολική της δύναμι γιά να μάθη πού βρισκότανε ή κόρη του, ποιάς τού την πήρε...

Όταν ή Κίτρα ειδε μπροστά της τόν πατέρα της νέας, συντε- ριζμένο—και ντροπιασμένο—να τήν παρακαλή, κλαίροντας σχε- δόν, να συμβουλευθή τα πνεύματα γιά να τής πουν τί απέγινε ή Πικριέμ, ή μευροπρόσωπη στρίγγλα άρχισε να γελιά μοχθηρά.

—Πιστεύεις, λοιπόν, τώρα στη μάγισσα; τόν ρώτησε. Πώς καταδέχεσαι έου, ένας σφρός άνθρωπος, και ζητάς τα φώτα της μάγισσας; Και πώς τολμάς να ζητάς από μένα να βοηθήσω τήν κόρη σου, άφοδ ή ίδια μου ειχε πη κάποτε δεν πιστεύει στη δύναμί μου;

—Συχώρεσέ την... συχώρεσέ με!... ψιθύρισε ο Μεχιούμ, σκύ- βοντας τó κεφάλι του... Είμαι πατέρας...και ύποφέρω αυτή τή στιγμή... Πέ μου, άν μπορείς, πού εινε ή κόρη μου...

—Πώς δεν μπορεί! φώναξε ή μάγισσα. Τίποτα δεν εινε αδύ- νατο γιά μένα!... Και θα σοδ το άποδείξω! Αφοδ θέλεις να μά- θης πού βρισκεται τώρα ή κόρη σου, γνώριξέ το από μένα, δι- εινε σπλάθα στο χαρμί του μπέη τού 'Αλγέριου!...

Ο Μεχιούμ σκέπασε από ντροπή τó πρόσωπό του με τα δυό χέρια του, μονγκρίζοντας σαν πληγωμένο θηριο...

Τήν άλλη μέρα, ο μπέης και ή Μεριέμ βρέθηκαν νεκροί σ' ένα από τα κούσια του παλατιού. Ο Σελήμ που τούς ειδε πρώτος, κα- τάλαβε άμέσως από τó μελάνιασμα των χειλιών τους, πώς ειχαν δηλητηριασθή...

Ο Μεχιούμ δεν ήθελε να ζήση ή κόρη του μετά την άτιμωσί της... Ουμνήθηκε ότι από τήν 'Ιερή Βρύσι μονάχα ο μπέης και οι κούσοίμου του έπιναν νερό. Και τήν προηγουμένη νύχτα, ο σλε- μάς έκοριξε ένα τρομερό δηλητήριο στη βρύσι, βέβαιος ότι από τó νερό αυτό θα έπινε ο μπέης, προσφέροντας και στην εύ- νοουμένη του. Και τó δηλητήριο πού θα τιμωρούσε τόν άρπα- γα, θα γάττωνε και τó θυμά του από τó μαρτύριο μιὰς προσωα- σμένης ζωής.

Έτσι κι' έγινε... Κισμέτ!...

ΣΑΡΑ ΝΤΩΜΠΙΖ

Ο ΣΤΙΧΟΣ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΡΟΥΜΕΛΗ

Τή μίνα μου τή Ρούμελη ν' άγνάντευα τó λαχταρό... Ψηλά πού με νανοφύριζε, καίμεινο Καρπενήσι! Τρανά πλατάνια ξεδιφούν στις βρύσις με τó κρύο νερό Σαρακατσάνα ροβολάει και πάει γιά να γεμίση.

Με κρυσταλλένια σφιριχτά σε λόγγους φεύγουν σκοτεινοίς Κοτσούρια και βοσκοπούλα με τά λαμπρά τά μάτια, Νερά βροντούνε στο γαρειμό και πάνε πρós τούς ούρανοίς 'Ισα κι' όρθά σαν τήν ψυχή της Ρούμελης τά έλλάτια.

Κάμπε 'Ατιτζε με πλάνεφες κι' έγώ γιά τίς χορφές πουύ Καί γιά τραχιές άνηφοριές σηζόνου τó κεφάλι... Φυλακωμένη πέδικα πού κλάει γι' άλαφινό βουνό Δέφνει ή ψυχή μου στο κλιούβι τά νυχία της κορούλι.

ΖΑΧ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Συχνά πώς φτάνω σε θαρρό, πούλι κρημμένο στα κλιονιά. 'Αηδόνι, έσένα, πλάνο, Και κάποτε γιά μιὰ στιγμή σκληρή της μοίρας μου άπονιά. Νομίζω πώς σε πλάνο.

Όμως μονάχα τ' άξαφνο φτεροφύγιά σου πού θροεί. Σαν άστρατή μ' άγγίζει. Και νοιώθω έκει πού μάχομαι, να γυφεται όλη μου ή ζωή. Σ' ένα κλαδί πού τρέξει...

ΜΙΑΤ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΑΓΑΠΕΣ

Κοιμάται ή νειά και ξάγρυπνος ο νειάς περινοδιαβάνει και λαχταρά και τραγουδεί τή νειά τήν κοιμισμένη... Στο κεντητό προσκέφαλο και στ' άπαλό σου στώμα, κόρη, τόν ύπνο χόρτασε, κόρη, κοιμήσου άκόμα

κι' όσε τó νεό να ξαγρυπνά, να κάνη σου καρτέρι. Γιατί θε νύφης ένας καιρός, όταν σε κάνη ταφι, πού αέτος γλυκοκοιμώμενος θα σοδ γυρνά τήν πλάτη και σό τó βρέφος θα χροτάς και δεν θα κλείνης μάτι.

Ι. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΑΠ' ΤΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ ΜΟΥ

Στή θεριωμένη καλαμιά, πού δλόχρονη ξαπλώνει, έκει βαθεία τά ζωντανά βόσκουν πεδικλωμένα. Στρώμα στη γή τά φύλλα της ή δρόνα πού τ' άλώνει και τó χειμώνα καρτερώ να μ' εβρη έρημιωμένα.

Κι' απ' τó χροσό των άσταζιών μεγάλο πανηγύρι πίστα λειά δεν έμεινε στον κάμπο τó γυινό, παρό τά λίγα κότσουλα πού παίρνουν τόρα γύροι με τής νοτιάς τó φήσημα στ' άλώνι τ' άδειανό.

Φύσα, νοτιά, και σκόρπιζε τά μαραμμένα φύλλα, να κατεβεί ή ρεμματιά ποτάμι τα νερά, να σωριαστούνε στις αϊλές πάλι βαρεία τά ξύλα κι' ο Ξενιολάτης τή χροσή να σβήη τή σπορά!

ΑΛ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

Η ΚΑΜΑΡΑ ΜΟΥ

Στή χροσή μου τή νειότη, στον καλό τόν καιρό μου, έναν πόθο διαφύσα κι' ειχα πάντα δνειρό μου.

Τή ζωή λαχταρούσα στους άγρους και στα διάση στο γαλάζιο τó κίμα, στη σμαράγδινη πλάσι και τής φήσις χοροΐσαν όλα τότε τά πλάτι στήσι πλατειάς τής καρδιάς μου τó μεγάλο πάλτι.

'Αγαπούσα τόν κόσμο κι' ειχα μόνη χαρά μου να πετάξω μακριά σου, οί στενή κάμαρά μου. Τώρα ή άδεια καρδιά μου, πού όλα τάχει μισησει, μόνη έσένα λατρεύει, τής ψυχής ομοκλήσει.

Σύ τήν πλάσι δηλ κλείνεις μέσ' στους τέσσερες τοίχους πού βουβά αντιλαλούν με θανάσιμους στίχους, και θαρρό πώς πλατάνουν μπρός, τριγύρω και κάτω όσο φεύγω τόν κόσμο με λαχτάρα θανάτου.

Μου μπαίνουν τόν τάφο νάχο

[μόνη χαρά μου...

Άχ!... να στένετε άκόμα ή μικρή

[κάμαρά μου!...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

